

Ikäihmisten uudistuvat palvelut- IKI2035

14.5.2024

Tuula Jutila, toimialuejohtaja, ikäihmisten ja vammaisten yhteiset palvelut

Pirkanmaan
hyvinvointialue

1. Taustaa

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut

Palvelulinjajohtaja Päivi Tryyki

Ikäihmisten palveluiden toimialue toimialuejohtaja Mari Ollinpoika

Yhteisten palveluiden toimialue toimialuejohtaja Tuula Jutila

Vammaisten palveluiden toimialue toimialuejohtaja Tuulikki Parikka

Johtamisen tuen palvelut

Kotona asumista tukevien palveluiden vastuualue

Asumisen palveluiden vastuualue

Asiakasohjauksen vastuualue

Ennaltaehkäisevien palveluiden ja neuvonnan vastuualue

Vaativien erityispalveluiden vastuualue

Vammais-sosiaalityön vastuualue

Vammaisten asumis- palveluiden ja päiväaikaisen toiminnan vastuualue

Vastuuyksiköt

Kotihoito yhteiset
Kotihoito alueet
Päivätoiminta

Vastuuyksiköt

Asumispalvelut yhteiset
Asumisyksiköt alueet

Vastuuyksiköt

Asiakasohjaus yhteiset
Asiakasohjaus kotona asumista tukevat palvelut
Asiakasohjaus asumispalvelut
Asiakasohjaus Omaishoito

Gerontologinen sosiaalityö

Omais-, perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskus

Vastuuyksiköt

Ennaltaehkäisevät palvelut ja neuvonta yhteiset
Ennaltaehkäisevät palvelut ja neuvonta Alueelliset
Liikkumisen tuki
Kotitori

Vastuuyksiköt

Vaativat erityispalvelut yhteiset
Asiantuntijapalvelut
Tukikeskus

Vastuuyksiköt

Vammais-sosiaalityö yhteiset
Vammais-sosiaalityön alueet
Vammaisten erityispalvelut

Vastuuyksiköt

Vammaisasiakas-palvelut ja päiväaikainen toiminta yhteinen
Vammaisasiakas-palvelut ja päiväaikainen toiminta alueellinen

Hallintopäällikkö

Taluspäällikkö

Koordinoiva ostopalvelu-päällikkö

Johdon assistentti

Suunnittelija

Kehittämissuunnittelija

Ikäihmisten ennaltaehkäisevät palvelut 31.12.2023

Ikäihmisten ja vammaisten yhteiset palvelut; lähitorit 31.12.2023

Toimintakulut

6

miljoonaa euroa

Yhteensä

40 000

neuvontaa ja ohjausta

Lähitorit

12 000 Neuvontaa ja ohjausta

7 % ohjautui tarkempaan palvelutarpeen arviointiin

Ryhmätoiminta ja tapahtumat tavoittivat yhteensä 162 000 henkilöä yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja 3. sektorin kanssa

Henkilöstöä 40

Kotitorit

28 000 Neuvontaa ja ohjausta

6 % ohjautui tarkempaan palvelutarpeen arviointiin

Lähitorit ja Kotitorit 31.12.2023

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Ikäihmisten palvelut 31.12.2023

Ikäihmisten palvelut 31.12.2023

Toimintakulut

541

milj. euroa

Palvelujen ostot

230

milj. euroa

Henkilöstö

Henkilöstön määrä

3900

Kotona asumista tukevat palvelut **1580**

Asumisen palvelut **2320**

Kotona asumista tukevat palvelut

Kotihoito: **2,5** milj. kotikäyntiä

Kuntouttava päivätoiminta **39**
toimipistettä, joista ostopalveluita 10

Omaishoidon tuki yli 65-vuotiaat

Asiakasmäärä: **1950**

Toimintakulut: **16** milj. euroa

Yhteisöllinen asuminen: **40** yksikköä, joista **27** ostopalveluita,
yht. **300** asukasta

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen: **130** yksikköä, joista
92 ostopalveluita, yht. **4400** asukasta

Laitoshiito: **8** yksikköä, **300** asukasta

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Ikäihmisten palvelut 31.12.2023

Ohjelma tarvitaan, jotta Pirkanmaalaisille voidaan taata arvokas ja turvallinen ikääntyminen myös tulevaisuudessa

IKI2035 on suunnitelma siitä, miten ikäihmisten palveluja kehitetään kokonaisuutena seuraavina vuosina siten, että pystymme sekä **toiminnallisesti että taloudellisesti vastaamaan ikäihmisten palvelujen tarvitsijoiden määrän voimakkaaseen kasvuun** myös tulevina vuosina ja vuosikymmeninä

Ohjelman ensimmäisiä vuosia toteutetaan osana nykyistä Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpanosuunnitelmaa

IKI2035 linkittyy vahvasti strategian toimeenpano-ohjelmaan sekä muihin kehityskokonaisuuksiin

Ohjelma linkittyy koko strategian toimeenpano-ohjelmaan, erityisesti kärkiin 1,2 ja 4

1. Tärkeintä
ihminen

2.
Yhdenvertaiset,
ennalta-
ehkäisevät ja
vaikuttavat
palvelut

3. Hyvinvoivat
työntekijät

4. Yhdessä
yhteentoimiva
hyvinvointialue

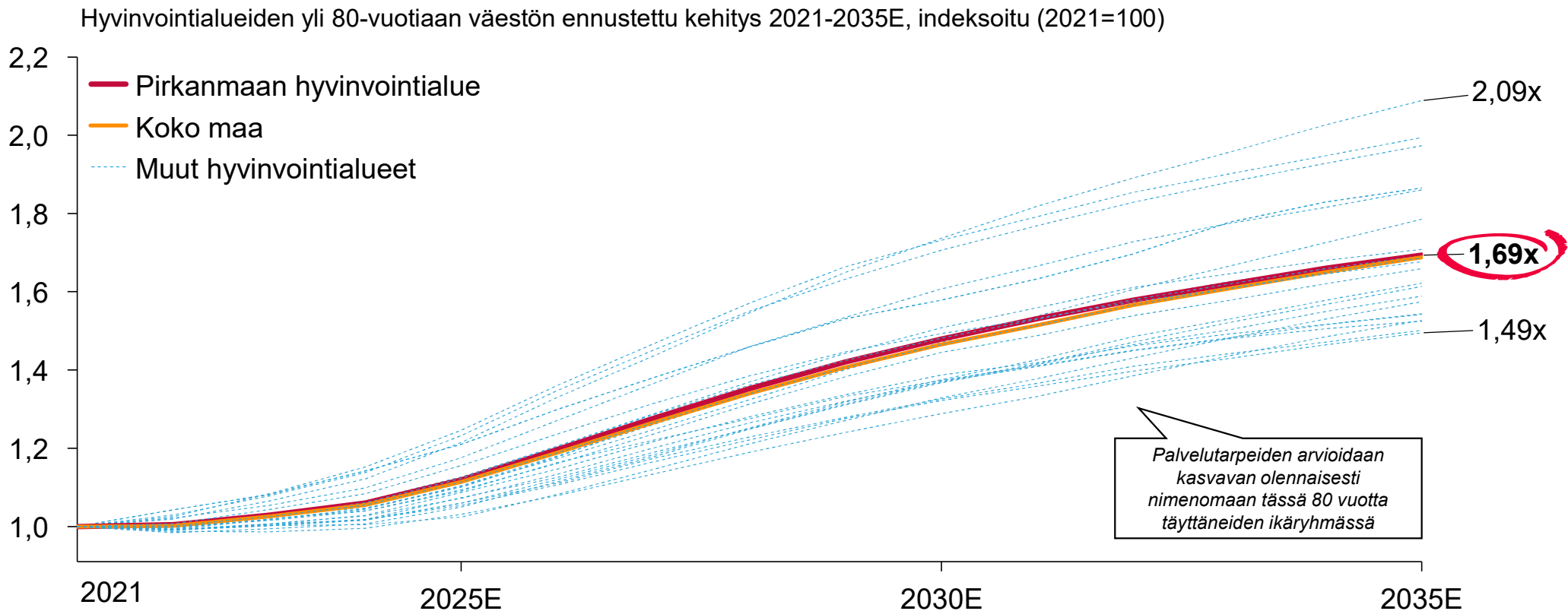
Ohjelman suunnittelulla ja toimeenpanolla vahva riippuvuus muihin kehityskokonaisuuksiin

- Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä
- Erityisryhmien asuminen
- Vuodeosastaselvitys
- Kiirevastaanottoihin ja päivystykseen liittyvät selvitykset
- Lääkärituki 24/7
- Kotisairaala
- Digiklinikka -selvitys
- Palveluverkkoratkaisut
- Tuotantotapa-analyysit
- Hankkeet, kuten PirKOTI, PirSote, Hoppu2

Ikääntyneiden palveluiden toimintaympäristö on murroksessa monella tapaa

1	Lainsäädäntö	→	Ikääntyneiden palveluita koskevat vaatimukset tiukentuvat	→	<ul style="list-style-type: none">• Henkilöstömitoitus ympärivuorokautisessa hoivassa on kiristynyt ja kiristyy edelleen• Palvelun tuottamistapojen muutokset ja uudet järjestämisvastuun palvelut
2	Henkilöstö	→	Hoivahenkilöstön saatavuus vaikeutuu	→	<ul style="list-style-type: none">• Työmarkkinoilta poistuu enemmän työntekijöitä kuin tulee uusia• Henkilöstömitoituksen kiristyminen
3	Palvelutarve	→	Palvelutarve ja palveluiden kysyntä kasvaa merkittävästi	→	<ul style="list-style-type: none">• Ikääntyneiden (+80v) määrän kasvu• Muistisairauksien kasvu
4	Kustannukset	→	Paine kustannuskasvun hillintään alijäämisessä taloudessa	→	<ul style="list-style-type: none">• Yksityisten tuottajien kasvanut neuvotteluvoima• Kiristynyt henkilöstömitoitus ja palkkaharmonisaatio

Tausta: Pirkanmaan väestön ikääntyminen vastaa keskimäärin muiden hyvinvointialueiden kehitystä

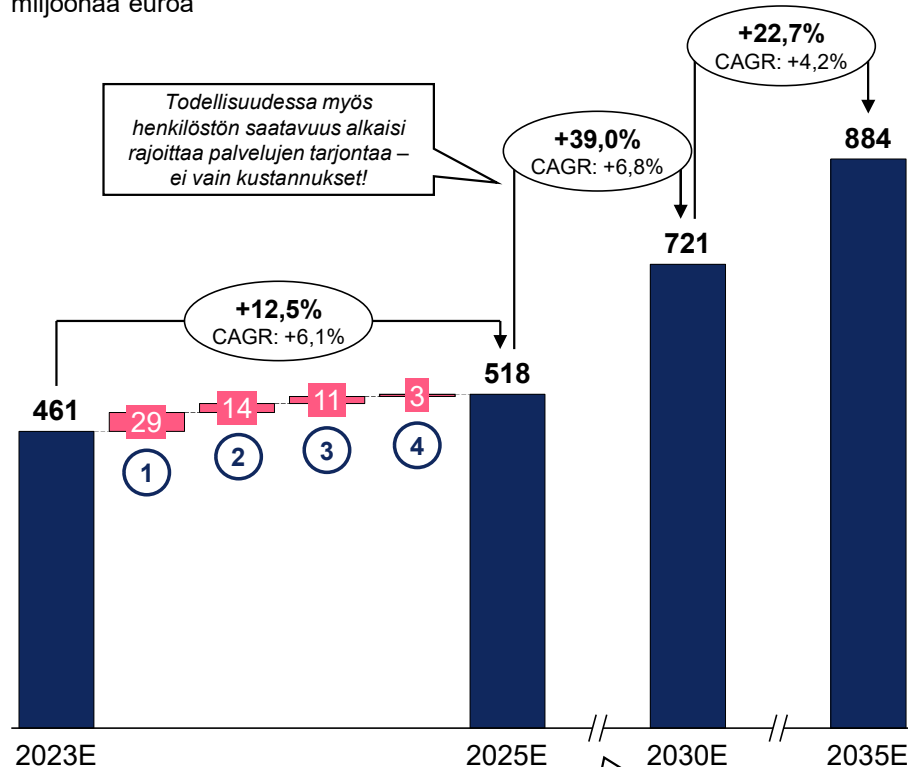

2. Skenaariot palvelutarpeen ja kustannusten kehityksestä

Ilman kustannusten kasvua hillitseviä toimia, kustannusten ennustetaan lähes tuplaantuvan vuoteen 2035 mennessä

Ikäntyneiden palveluiden toimintakulujen kasvuennuste 2023E-2035E, miljoonaa euroa

Pirkanmaan hyvinvointialue

- 1 Väestön ikääntyminen**
Palvelutarpeen kasvu arvioitiin suhteessa asiakasmäärän kasvuun 80+ vuotiaiden ikäryhmässä, jossa tarve kasvaa eniten.¹ Nykyisillä peittävyyksillä* kustannukset kasvavat asiakasmäärän kasvun seurauksena noin 29 M€ vuosien 2023-2025 välisenä aikana huomioiden inflaation, hoitomitoituksen ja palkkojen kasvun.
- 2 Palkkojen kasvu**
Hyvinvointialueen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaan palkat nousevat noin 3 % vuonna 2024.² Olettaen, että henkilöstön palkat muina vuosina kasvavat inflaation kanssa samaa tahtia, ennustetaan henkilöstökustannusten kasvavan noin 14 M€ vuoteen 2025 mennessä.
- 3 Inflaatio**
Inflaation arvioitiin olevan keskimäärin 3,0 % vuonna 2024 ja 2,3 % vuonna 2025.³ Ennusteen toteutuessa kustannukset kasvavat noin 11 M€ vuodesta 2022 vuoteen 2025. Vuoden 2025 jälkeen inflaation oletettiin pysyvän 2 % tasolla vuoteen 2035 asti.
- 4 Henkilöstömitoituksen kasvu**
Henkilöstömitoitus kasvoi 0,65 mitoitukseen 1. huhtikuuta 2023 ja tulee nousemaan 0,7 mitoitukseen vuonna 2028.⁴ Mitoituksen kasvun myötä kustannusten arvioidaan kasvavan noin 3 M€ vuoteen 2025 mennessä ja noin 15 M€ vuosien 2025-2030 välillä.

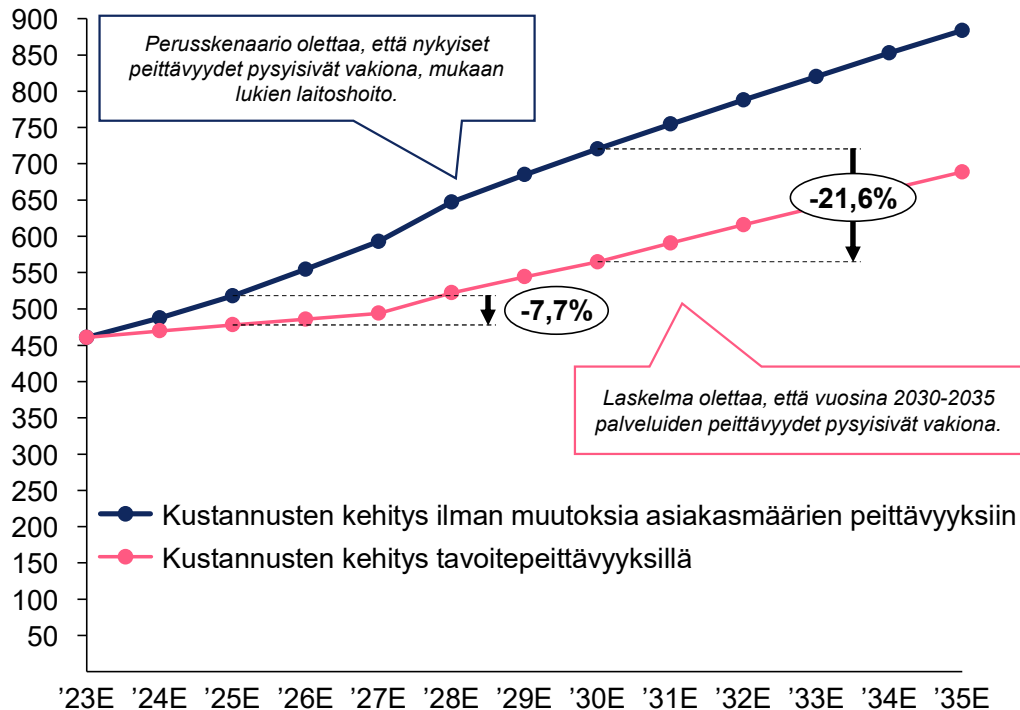
Huom. Arvio on maltillinen. Todellisuudessa kustannukset voivat kasvaa tätä enemmän ja nopeammin mm. henkilöstöpulan ja ostopalveluiden hinnankorotuspaineista johtuen!

*Laskettu vuoden 2022 peittävyyksillä

Lähteet: Pirkanmaan kustannustiedot 2023 1) THL, Sotkanet 2022 2) Tehy, HYVTES sopimusratkaisu 2023-2025 3) Suomen pankki 8/2023 4) THL: lääkäiden palvelut uudistuvat, Neuvottelutulokset hallitusohjelmasta 16.6.2023

Painopisteen siirtäminen hidastaa kustannusten kasvua merkittävästi

Ikäntyneiden palveluiden kokonaiskustannusten (netto) kasvuennuste 2023E-2035E, miljoonaa euroa

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

*Laskettu vuoden 2022 peittävyksillä suhteessa 80+ vuotiaiden määrään vuonna 2023
Lähteet: Pirkanmaan kustannustiedot 2023, THL, Suomen pankki 8/2023, NHG analyysi

Palvelu	Perus- skenaario Nykyiset peittävydet*	Tavoite- skenaario Tavoite- peittävydet 80+ -ikäryhmällä	Asiakasmäärä 2030 tavoite vs. 2030 nykyisillä peittävyksillä	Asiakasmäärä 2030 tavoite vs. nykyinen asiakasmäärä
Vanhainkoti/ laitosasuminen	0,9 %	0,0 %	-521	-395
Ympäri- vuorokautinen palveluasuminen	10,4 %	8,0 %	-1 107	+352
Yhteisöllinen asuminen ja perhehoito	1,20 %	2,8 %	+738	+906
Säännöllisen kotihoidon asiakkaat	13,0 %	9,1 %	-1 792	+35
Omaishoidettavat	3,7 %	4,0 %	+180	+693

Tavoitepeittävyksillä kustannukset ovat noin 21,6 % matalammat vuonna 2025 ja noin 7,7 % matalammat vuonna 2030 verrattuna kustannusten kehitykseen vuoden 2022 mukaisilla peittävyksillä.

3. Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Kehitysalueet:

1. Neuvonnan ja ohjauksen vahvistaminen

Neuvonnan ja ohjauksen tarjoamaa vahvistetaan. Arviointiprosesseja kehitetään palveluratkaisujen oikea-aikaisuuden ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi.

2. Kotona asumista tukevien palvelujen vahvistaminen

Asumista tutussa ympäristössä tuetaan entistä vahvemmin kehittämällä kotiin annettavia palveluja, kuntoutusta sekä lyhytaikaishoitoa ja kuntouttavaa päivätoimintaa. Teknologian käyttöä lisätään palvelutuotannossa asiakastarpeiden mukaisesti.

3. Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

Asumispalvelujen rakennetta kevennetään palvelujärjestelmän kestävyuden turvaamiseksi. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen kysyntää hillitään laajentamalla yhteisöllistä asumista merkittävästi tähän palveluun soveltuvissa asiakasryhmissä, sekä tukemalla omais- ja perhehoitoa. Laitoshoito puretaan.

4. Integraation vahvistaminen yhdyspinnoissa

Erilaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteentoimivuutta parannetaan ikääntyneille keskeisissä palvelu- ja hoitopoluissa. Lisäksi kehitetään monituottajuutta ja kumppanuuksia mm. kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

5. Vaikuttavat teknologiaratkaisut

Teknologian hyödyntämistä edistetään sekä palvelutuotannossa että asiakkaiden keskuudessa. Uusia ratkaisuja ja käyttöönoton tukea tarjotaan asiakastarpeiden mukaan. Lisäksi kehitetään digitaalisia palveluja ja tiedolla johtamista.

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

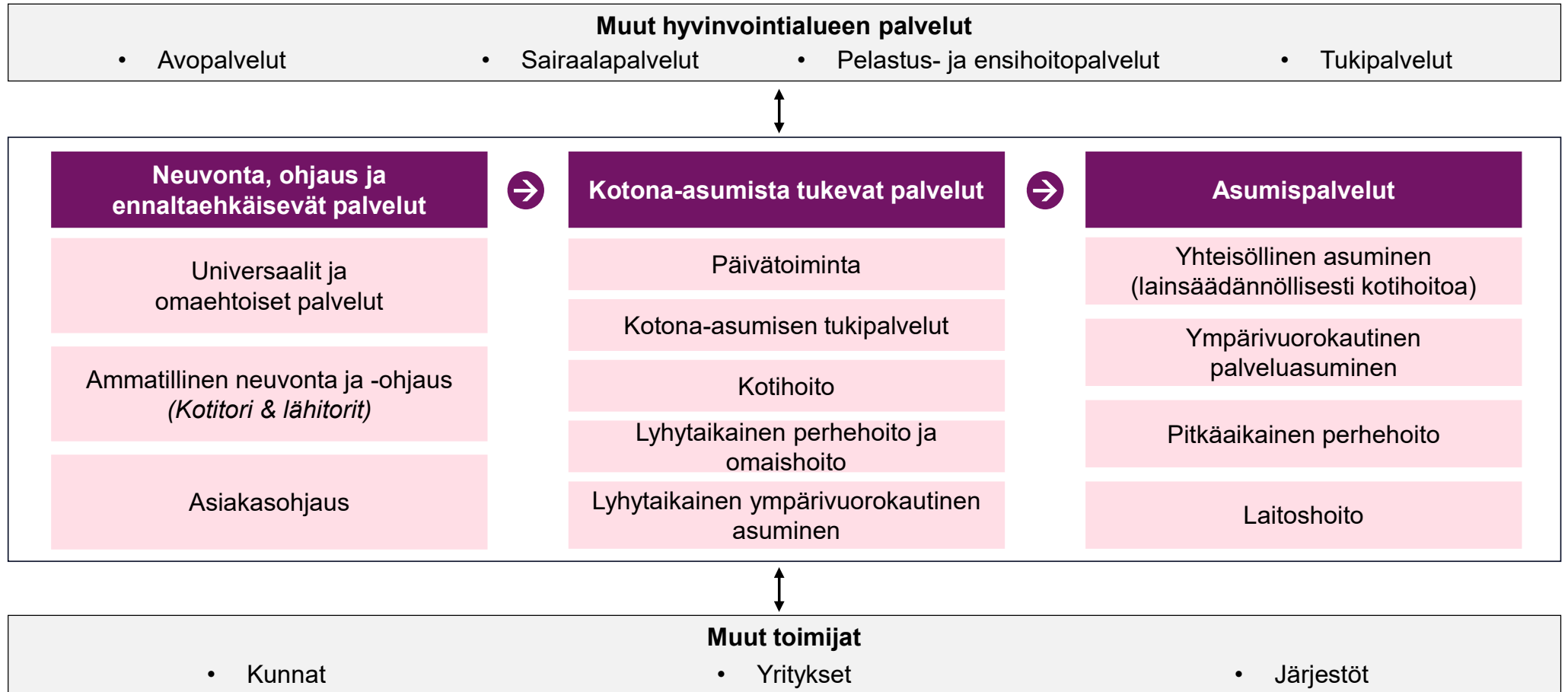

IKI2035 -ohjelman
ydintavoite:

**Toiminnallisesti
ja taloudellisesti
kestävä
palvelurakenne**

Ohjelman kehitystoimenpiteet kohdentuvat koko ikääntyneiden palveluketjuun ja lisäksi yhdyspintoihin

IKI2035 -ohjelman rakenne ja tavoitteet

Ydintavoite	Toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne				
Kehitysalueet	1. Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistaminen	2. Kotona asumista tukevien palvelujen vahvistaminen	3. Asumispalvelujen rakenteen keventäminen	4. Integraation vahvistaminen yhdyspinnoissa	5. Vaikuttavat teknologiaratkaisut
Osatavoitteet	1.1 Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen tarjoaman ja saatavuuden vahvistaminen 1.2 Ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen 1.3 Asiakasohjauksen toimintamallien ja prosessien yhtenäistäminen 1.4 RAI-osaamisen vahvistaminen ja tiedon systemaattinen ja yhdenmukainen hyödyntäminen	2.1 Kotihoidon kestävyuden varmistaminen 2.2 Lyhytaikaisen hoidon vahvistaminen 2.3 Kuntouttavan työn vahvistaminen ja päivätoiminnan kehittäminen 2.4 Uusien kotona asumista tukevien toimintamallien ja palvelumuotojen käyttöönotto	3.1 Yhteisöllisen asumisen laajentaminen 3.2 Ympäri vuorokautisen palveluasumisen sovittaminen asiakastarpeisiin, henkilöstöön ja talouteen 3.3 Laitoshoidon purku 3.4 Omais- ja perhehoidon vahvistaminen 3.5 Kiinteistötarpeiden arviointi ja kiinteistöjen käytön sovittaminen rakennemuutokseen	4.1 Integraation vahvistaminen ikääntyneiden sote-palvelujen yhdyspinnoissa 4.2 Monituottajuuden hyödyntäminen tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti 4.3 Kumppanuuksien vahvistaminen (kolmas sektori, HYTE, yhdyspintatyö)	5.1 Asukkaille tarjottavien digitaalisten ratkaisujen ja käyttäjien tuen vahvistaminen 5.2 Tuottavuutta ja palveluiden saatavuutta parantavien teknologioiden käytön laajentaminen 5.3 Tiedolla johtamisen kehittäminen

1. Neuvonnan, ohjauksen ja ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistaminen

Osatavoitteet	Toimenpiteet
1.1 Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen tarjoaman ja saatavuuden vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none">• Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen vahvistaminen ja tunnettuuden lisääminen myös viestinnän keinoin• Ikääntyneiden sote -neuvontakanavien yhteensovittaminen ja varhaisen ohjauksen vahvistaminen terveystalouksissa• Neuvonnan ja ohjauksen ammattirakenteen vahvistaminen (mm. sosiaaliohjaajat ja geronomit)• Ikääntyneiden vammaisten palveluiden integrointi päällekkäisen työn poistamiseksi (ikäntyneiden palveluiden ja vammaispalveluiden vastuualueet)
1.2 Ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none">• Lähitoritoiminnan ammatillisen ohjauksen vahvistaminen• Lähitoritoiminnan palveluverkon tarkastelu; tarkastellaan koko Pirkanmaan laajuisesti tarkoituksenmukainen resurssien jakautuminen• Yhteisen toimintamallin luominen lähitoreille• Ennaltaehkäisevän työn linkittäminen ja ohjaaminen kuntoutukseen• Ohjaaminen ennaltaehkäiseviin ja omaehtoisin palveluihin (digitaaliset palvelut, kunnat, järjestöt, yksityiset palvelut, ns. 3. sektori)
1.3 Asiakasohjauksen toimintamallien ja prosessien yhtenäistäminen	<ul style="list-style-type: none">• Asiakasohjauksen ydinprosessien yhtenäistäminen: kotihoidon asiakkaaksi tulon prosessi, SAS-prosessi (yleinen), asiakasmaksut• Asiakasvirtojen muutosten (yhteisöllinen asuminen, laitoshoidon purku) vaikutusten ennakointi ja niihin varautuminen• Moniammatillisuuden hyödyntäminen tarkoituksenmukaisesti palvelutarpeen arvioinneissa• Gerontologisen sosiaalityön yhtenäistäminen ja vahvistaminen• Moniammatillisen toimintamallin käyttöönotto
1.4 RAI-osaamisen vahvistaminen ja tiedon systemaattinen ja yhdenmukainen hyödyntäminen	<ul style="list-style-type: none">• RAI:n sisällyttäminen osaksi kokonaisvaltaista palvelutarpeen arvioinnin kehittämistä• RAI:n käyttäminen ensisijaisena palveluiden myöntämisen perusteena• RAI-kokonaisarviointien hyödyntäminen asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmien laatimisessa• RAI -tiedon aktiivinen hyödyntäminen palvelujen kohdentamisessa oikea-aikaisesti – esim. kuntoutustarpeen tai palvelumäärän muutostarpeen tunnistaminen• Henkilöstön ja esihenkilöiden RAI-osaamisen vahvistaminen

2. Kotona asumista tukevien palvelujen vahvistaminen (1/2)

Osatavoitteet	Toimenpiteet	Peittävyys (80+ vuotiaat) ja kokonaisasiakasmäärä*		
		2023	2025	2030
2.1 Kotihoidon kestävyysvarmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Kotihoidon yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän hankinta ja käyttöönotto sekä asiakastyön osuuden kasvattaminen Kotona asumista tukevien palvelujen ammattirakenteen monipuolistaminen Moniammatillisen tiimityön lisääminen henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi Yöaikaisen kotihoidon laajentaminen koko Pirhan laajuiseksi asiakkaiden tarpeen mukaan Kotihoidon arviointijakson sisällön vakioiminen (mm. ohjausosaamisen lisääminen ja muistiosaamisen lisääminen) Kotihoidon teknologioiden merkittävä laajentaminen (ks. 5.2) Sopivien asiakkaiden tunnistaminen teknologian hyödyntämismahdollisuuksien näkökulmasta Teknologian käyttöönoton myötä henkilöstöressurssin kohdentaminen yöaikaiseen hoitoon ja yhteisölliseen asumiseen Kotihoidon palvelutuotannon laajentaminen yhteisölliseen asumiseen ja tähän sopivien tuotantotapojen kehittäminen Kotihoidon ja ennaltaehkäisevien palveluiden kehittämisen yhteensovittaminen; ennaltaehkäisevien palveluiden riittävä resursointi kotihoidon asiakasmäärien saavuttamiseksi 	Säännöllinen kotihoito		
		13,0 %	12,1 %	9,1 %
		5 648	5 705	5 683
2.2 Lyhytaikaisen hoidon vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Lyhytaikaisen hoidon paikkojen lisääminen: tavoite 120 paikkaa Lyhytaikaisen hoidon profilointi palvelun sisällöt ja erilaiset asiakasryhmät huomioiden (esim. kotona asumista tukeva kuntouttava lyhytaikaishoito, omaishoidon tuen asiakkaat, ympärivuorokautisten asumispalveluiden jonottajat.) Huomioidaan sairaalapaikkojen -selvitystyö osana toimenpiteitä 			

2. Kotona asumista tukevien palvelujen vahvistaminen (2/2)

Osatavoitteet

2.3 Kuntouttavan työn vahvistaminen ja päivätoiminnan kehittäminen

Toimenpiteet

- Kuntouttavan lyhytaikaishoidon profilointi (palvelusisältö ja asiakkaat)
- Palveluiden piirissä olevien asiakkaiden kuntoutuksen lisääminen ja kuntoutukseen panostaminen (esim. kotikuntoutus, etäkuntoutus, kuntoutus asumispalveluissa)
- Ikääntyneen toimintakyvyn tukemisen ja laaja-alaisen kuntoutuksen toimintamallin luominen
- Päivätoimintaverkoston ja yhteisen mallin luominen kuntouttavaan päivätoimintaan

2.4 Uusien kotona asumista tukevien toimintamallien ja palvelumuotojen käyttöönotto

- Ensihoidon ja ikääntyneiden kotona-asumista tukevien palveluiden yhteistyömahdollisuuksien ja hyötyjen arviointi, sekä toimeenpano soveltuvin osin
- Kotona asumista tukevien palvelujen 24/7 lääkärituen vahvistaminen
- Kotisairaaloiminnan yhteensovittaminen kotiin vietävien palveluiden kanssa
- Palveluverkkotyössä kehitettävien liikkuvien palveluiden suunnittelu ja integrointi osaksi ikääntyneiden kotona-asumista tukevaa toimintaa

3. Asumispalveluiden rakenteen keventäminen (1/2)

Osatavoitteet	Toimenpiteet	Peittävyys (80+ vuotiaat) ja kokonaisasiakasmäärä*		
		2023	2025	2030
3.1 Yhteisöllisen asumisen laajentaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteisöllisen asumisen palvelumuodon ja sen toteutustapojen täsmentäminen lain vaatimusten mukaisesti sekä toimintamallien kehittäminen huomioiden myös valtakunnallinen kehittäminen • Yksityisen tarjonnan ja rakennushankkeiden kartoittaminen sekä palveluhankintojen valmistelu • Yhteisöllisen asumisen henkilöstötarpeiden ennakointi, henkilöstösuunnittelu ja henkilöstön informointi suunnitelmista • RAI-tiedon hyödyntäminen kohderyhmien tunnistamisessa myöntämisperusteiden mukaisesti 	Yhteisöllinen asuminen		
		1,2 % 579	1,7 % 787	2,8 % 1 485
3.2 Ympärivuorokautisen palveluasumisen sovittaminen asiakatarpeisiin, henkilöstöön ja talouteen	<ul style="list-style-type: none"> • Asumispalvelujen henkilöstörakenteen monipuolistaminen • Moniammatillisen tiimityön lisääminen oman osaamisen vahvistamiseksi (esim. konsultaatiokanavat muihin ammattilaisiin) • Ympärivuorokautisen palveluasumisen henkilöstötarpeiden ennakointi, henkilöstösuunnittelu ja henkilöstön informointi suunnitelmista • Asiakasmäärän kasvun kohdistaminen ensisijaisesti omaan tuotantoon 	Ympärivrk. palveluasuminen		
		10,4 % 4 821	9,8 % 4 903	8,0 % 5 173
3.3 Laitoshoidon purku	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelma laitoshoidon paikkojen sulusta asiakkaiden luonnollisen poistuman kautta • Yksiköiden tiivistäminen paikkojen tyhjentyessä • Asukkaiden muuttaminen yksiköiden sisällä ja toisiin yksiköihin tarvittaessa • Luopuminen laitoshoidon kiinteistöistä 	Ikäntyneiden laitohoito		
		0,9 % 395	0,3 % 168	0 % 0

*Lisätietoja liitteissä

3. Asumispalveluiden rakenteen keventäminen (2/2)

Osatavoitteet

3.4. Omais- ja perhehoidon vahvistaminen

Toimenpiteet

- Omaishoidon tuesta laajemmin tiedottaminen
- Myöntämisperusteiden uudelleen arviointi tai palkkioiden tason tarkastelu huomioiden kustannusvaikutukset
- Omaishoidon lakisääteisten vapaiden järjestämisen tapojen arviointi ja vapaiden tukeminen
- Lyhytaikaishoidon paikkojen lisääminen (linkki osatavoitteeseen 2.1)
- Perhehoidon tunnettuuden lisääminen ja laajentaminen Pirkanmaalla
- Digipalveluiden ja lähitorin mahdollisuuksien vahvempi hyödyntäminen omais- ja perhehoitajien tukemisessa

Peittävyys (80+ vuotiaat) ja kokonaisasiakasmäärä*

2023	2025	2030
Omaishoidon tuki		
3,01 %	3,6 %	4,0 %
967	1 272	1863

3.5 Kiinteistötarpeiden arviointi ja kiinteistöjen käytön sovittaminen rakenne-muutokseen

- Nykyisten kiinteistöjen osalta teknisen ja toiminnallisen kunnon arviointi sekä yhteensovittaminen kokonaisarvioksi
- Nykyisten ja uusien kiinteistöjen tarkastelu Pirkanmaan laajuisesti suhteessa nykytarpeisiin ja peittävyystavoitteisiin
- Yhteisölliseen asumiseen soveltuvien tilojen kartoittaminen palveluverkkoselvitys ja ARA-hankkeet huomioiden
- Ympäri vuorokautisen palveluasumisen tilojen saatavuuden kartoittaminen ja riittävän oman tuotantokapasiteetin varmistaminen tuleviin tarpeisiin
- Rakennus- ja saneeraushankkeiden suunnittelu ja toimeenpanon käynnistäminen sekä tarvittavien tilavuokrausten toteutus
- Laitospaikkojen purun yksityiskohtainen toteutussuunnittelu ja suunnitelman hallittu läpivienti
- Yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden rakennus- ja saneeraushankkeiden tukeminen palveluverkkosuunnitelman ja hankintastrategian mukaisesti yhteistyössä kuntien kanssa
- Palveluverkon kehityssuunnitelman laatiminen selvityksien tuloksiin ja kiinteistöjen saatavuuteen perustuen

4. Integraation vahvistaminen yhdyspinnoissa

Osatavoitteet	Toimenpiteet
4.1 Integraation vahvistaminen ikääntyneiden sote-palvelujen yhdyspinnoissa	<ul style="list-style-type: none">• Paljon terveystalvueluita käyttävien ikääntyneiden (joilla ei vielä ikäihmisten palvelujen asiakkuutta) ohjaaminen sote-keskuksista neuvonnan ja ohjauksen piiriin Lähitorille ja Kotitoriin• Hoidon vahvistaminen ikääntyneiden sairauksissa hoitoketjun perustasolla päivystyskäyntien välttämiseksi• Ikääntyneen sairaalasta kotiutumisprosessin yhtenäistäminen ja läheisten vahvempi mukaanotto kotiuttamiseen• Apuvälinepalveluiden yhteistyön vahvistaminen niin, että välineiden lainaaminen on joustavaa ja tukee kotona-asumista• Kuntoutuspalveluiden kanssa yhteisten arviointien tekeminen kotona asumisen ja asumispalveluiden tueksi• Ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden palveluiden integraation vahvistaminen• Turva-auttamispalveluiden auttamisketjuissa yhteistyön vahvistaminen hätäkeskuslaitoksen, sosiaalipäivystyksen ja ensihoidon kanssa
4.2 Monituottajuuden hyödyntäminen tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti	<ul style="list-style-type: none">• Tuotantotapa-analyysin hyödyntäminen ja tuotantorakenteen kehittäminen• Hankintastrategian laatiminen ikääntyneiden palveluihin• Hankittavien palveluiden palvelusisältöjen vakioiminen suhteessa omaan palvelutuotantoon• Monipuolistetaan mahdollisuuksia yhdessä toimimiseen kolmannen sektorin ja yksityisten toimijoiden kanssa.• Ison tilaajan (koko Pirha) mittakaavaetujen hyödyntäminen ikääntyneiden palveluja koskevissa hankinnoissa• Lähitorien ja Kotitorin hankinnan ja monituottajamallin kehittäminen
4.3 Kumppanuuksien vahvistaminen (kolmas sektori, HYTE, yhdyspintatyö)	<ul style="list-style-type: none">• Tehdään kuntayhteistyötä joukko- ja palveluliikenteessä tukemaan ikääntyneiden omaehtoista asiointia ja liikkumista• Kehitetään kumppanuuksia kuntien ja kolmannen sektorin kanssa ennaltaehkäisevien palvelujen tarjonnan ja käytön vahvistamiseksi• Otetaan järjestöt ja kolmas sektori vahvemmin mukaan tuottamaan lähitorien toimintaa

5. Vaikuttavat teknologiaratkaisut

Osatavoitteet

5.1 Asukkaille tarjottavien digitaalisten ratkaisujen ja käyttäjien tuen vahvistaminen

Toimenpiteet

- Digilähitorin edelleen kehittäminen ja vahvistaminen
- Omaisille positiivinen viestintä ja omaisten mukaan ottaminen ikääntyneiden digitaalisten ratkaisujen käyttöönoton tueksi
- Henkilökohtaisten digiratkaisujen hankinnan tukeminen ikääntyneille jo ennen varsinaisia palveluja
- Ikääntyneiden (käyttäjien) tukeminen digitaalisten palveluiden ja teknologian käyttöönotossa

5.2 Tuottavuutta ja palveluiden saatavuutta parantavien teknologioiden käytön laajentaminen

- Etäkäyntien lisääminen
- Lääkeautomaattien käytön laajentaminen
- Jatketaan aktiivista uusien teknologioiden kartoittamista, pilotointia ja vaikuttavuuden arviointia

Osuus kotihoidon asiakkaista %

2023	2025	2030
Etäkäynnit		
10,1 %	13 %	15 %
Lääkeautomaatit		
15,9 %	20 %	23 %

5.3 Tiedolla johtamisen kehittäminen

- RAI-tiedolla johtamisen kehittäminen kartoittamaan ja ennakoimaan ikääntyneiden henkilöiden palvelujen tarvetta sekä tukemaan palvelujen oikeanlaista kohdentamista
- Asiakaskokemuksen mittaaminen ikääntyneiden palveluissa yhteneväisesti ja johtaminen tavoitteellisesti käytäntöön
- Kirjaamiskäytäntöjen yhtenäistäminen luotettavan tietopohjan luomiseksi
- Pirkanmaan yhteisiin asiakas- ja potilastietojärjestelmiin siirtyminen Ikääntyneiden palveluissa Pirhan käyttöönottoaikataulujen mukaisesti
- Integraatioalustan valmistelu

Kiitos!

Yhteystiedot:

Mari Ollinpoika

mari.ollinpoika@pirha.fi

Tuula Jutila

tuula.Jutila@pirha.fi

www.pirha.fi

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**